

ELEMENTI I NAČINI VREDNOVANJA USVOJENOSTI ODGOJNO-OBRAZOVNIH

ISHODA TIJEKOM I NA KRAJU ŠKOLSKE GODINE – HRVATSKI JEZIK (Dubravka Horvat) 2024./2025.

Elementi vrednovanja u predmetu Hrvatski jezik proizlaze iz ostvarivanja odgojno-obrazovnih ishoda u trima područjima:

A. Hrvatski jezik i komunikacija, B. Književnost i stvaralaštvo i C. Kultura i mediji.

U svakom području (domeni) predmeta postoje odgojno-obrazovni ishodi čija se usvojenost vrednuje tijekom i na kraju školske godine. Razine usvojenosti ishoda na kraju razreda propisane su kurikulumom nastavnog predmeta Hrvatski jezik. Tijekom školske godine provode se različiti načini praćenja i vrednovanja učeničkih znanja, vještina i kompetencija.

Tri su načina vrednovanja tijekom učenja:

- vrednovanje za učenje,
- vrednovanje kao učenje
- vrednovanje naučenoga.

Vrednovanje za učenje služi unapređivanju i planiranju budućega učenja i poučavanja. Temelji se na razmjeni informacija između učitelja i učenika o učenikovom napretku i mogućnosti još boljeg napredovanja. Budući da se u vrednovanju za učenje otkrivaju učenikove potrebe za eventualnim dodatnim pojašnjenjima ili vježbama, ono učeniku pomaže da napreduje u učenju, a učitelju daje usmjerenje kako i u kojim područjima učeniku treba pomoći da svlada odgojno- obrazovne ishode u cijelosti.

Neki od oblika vrednovanja za učenje su provjera razumijevanja i učenikova napredovanja ciljanim pitanjima, vođenje individualnih savjetodavnih razgovora s učenicima, opažanja učeničkih aktivnosti i ponašanja tijekom učenja i poučavanja (frontalno, individualno i suradničko). Vrednovanje kao učenje odnosi se na samoprocjenu i vršnjačku procjenu znanja, vještina, truda i zalaganja na satima Hrvatskoga jezika. Učenici će učiti kako da što bolje sami procijene vlastite uratke i uočavaju što i kako mogu bolje učiniti. Takav način vrednovanja provodit će se razgovorima, odgovaranjem na pitanja, ispunjavanjem tablica i opisnika za samoprocjenu. Važno je prilikom vrednovanja kao učenja da učenici imaju jasne kriterije (koje im daje učitelj) po kojima procjenjuju vlastite uratke i uratke ostalih učenika.

Što češće učenici procjenjuju vlastite uratke prema zadanim kriterijima, lakše usvajaju znanja i vještine koje su im potrebne za svladavanje zadanih zadataka budući da neprestano osvještavaju koji su elementi potrebni da bi ostvarili pojedine odgojno-obrazovne ishode. Vrednovanje naučenoga provodi se usmenim odgovaranjem gradiva, pisanim provjerama znanja zadatcima otvorenog i zatvorenog tipa i predstavljanjem projekata, praktičnih radova ili izvedbom zadanih govornih ili razgovornih oblika. Prije svakog vrednovanja naučenoga, za svako područje koje se provjerava, učiteljica će učenicima dati jasne kriterije i mjerila vrednovanja kako bi točno znali koje su sastavnice uspješne izvedbe i područja učenja koje se vrednuje.

Usmeno odgovaranje i aktivnosti na satu mogu biti vrednovani na svakom školskom satu bez prethodne najave.

Pisane provjere znanja bit će učenicima najavljene najmanje dva tjedna unaprijed, a zatim će učenici biti podsjećani na njih tjedan, usmeno i preko panoa u učionici namijenjenog isključivo tome (ujedno će gradivo biti sistematizirano i ponovljeno na satu/dvosatu koji prethodi ispitu).

Kratke provjere znanja najavljuju se nekoliko dana unaprijed.

Kriteriji bodovanja pisanih provjera znanja:

Pisane provjere ocjenjuju se prema broju bodova koje je učenik ostvario.

Bodovi se pretvaraju u postotak od kojega učitelj u pojedinim pisanim provjerama iz opravdanih razloga može odstupiti najviše do 10 %.

90 – 100 % riješenih zadataka – odličan (5)

80 – 89 % riješenih zadataka – vrlo dobar (4)

64 – 79 % riješenih zadataka – dobar (3)

51– 63 % riješenih zadataka – dovoljan (2)

0 – 50 % riješenih zadataka – nedovoljan (1)

Dvjema školskim zadaćama provjeravat će se ishod A. 4): Učenik piše pripovjedne i opisne tekstove prema planu pisanja. Od učenika će se očekivati da napiše dva pripovjedna ili opisna teksta vidljive trodijelne strukture i sadržajne smislenosti.

Učenicima je dan u prvome tjednu nastave popis djela za cjelovito čitanje koja će čitati tijekom školske godine. O djelima će na satima Hrvatskoga jezika razgovarati, rješavat će zadatke o likovima i događajima iz djela – samostalno, u parovima i u skupinama, igrati kvizove s pitanjima o djelima, pripremati samostalne govore o djelu, izrađivati plakate ili prezentacije o djelima. Vrednovanje različitih aktivnosti na satima posvećenima djelima za samostalno cjelovito čitanje bit će provedeno u skladu s razinama usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda koji će se radom ostvarivati, a koji će učenicima biti objašnjeni unaprijed. Satovi lektire su u pravilu zadnja dva sata u mjesecu, a u slučaju pisanja lektirnog listića kao dokaza pročitane djela, listić se ne upisuje u vremenik i ne promatra se kao zasebna pisana provjera. Ocjena iz lektire upisuje se svaki drugi mjesec brojčano u rubriku, a za svaki mjesec vode se bilješke na temelju kojih se daje zaključna ocjena iz lektire za ta dva mjeseca.

Nastava na daljinu

U slučaju da se tijekom nastavne godine dio nastave održi na daljinu, učiteljica će, osim vrednovanja ostvarenosti ishoda, vrednovati i sljedeće sastavnice:

- a) redovitost i točnost u izvršavanju postavljenih zadataka na nastavi, domaće zadaće i lektire
- b) redovitost sudjelovanja na nastavi, marljivost, samostalnost i kreativnost u izvršavanju zadataka.

Zaključna ocjena iz nastavnoga predmeta Hrvatski jezik:

Kod zaključivanja ocjena na kraju nastavne godine uzimaju se u obzir:

- a) ocjene koje je učenik ostvario na temelju brojčanog vrednovanja (sumativno vrednovanje)
- b) bilješke o radu učenika (formativno vrednovanje).

Zaključna se ocjena ostvaruje na temelju različitih informacija o učenikovu ostvarivanju odgojno-obrazovnih ishoda. Ona ne mora biti aritmetička sredina pojedinih ocjena već je pokazatelj učenikova napretka u učenju i razvijenosti razumijevanja, vještina i sposobnosti izricanja vlastitih kritičkih i stvaralačkih mišljenja.

LISTE PROCJENE – PISANJE

FAZE PISANJA

2 – potpuno ostvareno; 1 – djelomično ostvareno; 0 – nije ostvareno

TVRDNJA	2	1	0
Istraživanje o temi.			
Bilježenje podataka.			
Sastavljanje koncepta.			
Pisanje dijelova sastavka: uvod, središnji dio, završetak.			
Provjeravanje sadržaja, točnosti i razumljivosti.			
Provjeravanje pravopisa i gramatike.			

TRODIJELNA STRUKTURA SASTAVKA

2 – potpuno ostvareno; 1 – djelomično ostvareno; 0 – nije ostvareno

TVRDNJA	2	1	0
UVOD			
Tema je najavljena.			
Zanimanje za temu je pobuđeno.			
SREDIŠNJI DIO			
Odgovoreno je na sva ključna pitanja.			
Iskorišteni su prikupljeni podatci.			
Vidljivo je vlastito razmišljanje o temi.			
ZAVRŠETAK			
Najbitnije informacije su izdvojene.			
Osobno mišljenje je izrečeno.			

LISTA PROCJENE

Ponavljanje jezičnoga gradiva – pisanje pjesme.

Tvrđnje se prilagođavaju uputama.

Pjesma ima dvije strofe.	
Strofe imaju po četiri stiha.	
U strofi su tri mjesna priloga.	
U strofi su tri vremenska priloga.	
U strofi su tri načinska priloga.	
Tema pjesme je more.	

LISTA PROCJENE

Pisanje sažetka.

dogadjaji	Iznosi samo osnovne događaje.	3	Iznosi osnovne događaje, ali i manje važne pojedinosti.	2	Iznosi detaljno gotovo sve događaje.	1
struktura	Prati dijelove kompozicije (uvod, zaplet, vrhunac, rasplet i završetak).	3	Uglavnom prati dijelove kompozicije, ali jedan dio je izostavljen.	2	Ne prati dijelove kompozicije.	1
gramatika	U tekstu se poštuje gramatička norma. (glagolska vremena, padeži, rečenice...)	3	U tekstu se donekle poštuje gramatička norma. (glagolska vremena, padeži, rečenice...)	2	U tekstu se uglavnom ne poštuje gramatička norma. (glagolska vremena, padeži, rečenice...)	1
pravopis	U tekstu nema pravopisnih pogrešaka ili ih je vrlo malo.	3	U tekstu ima prilično pravopisnih grešaka.	2	U tekstu ima dosta pravopisnih grešaka.	1

LISTA PROCJENE

Stvaranje stripa

Tvrdnje se prilagođavaju uputama.

tema stripa	Strip govori o zadanoj temi.	3	Strip se djelomično drži teme.	2	Strip odstupa od teme.	1
broj sličica	Strip ima 6 sličica.	3	Strip ima 4 – 5 sličica.	2	Strip ima 2 – 3 sličice.	1
urednost i čitljivost	Strip je nacrtan uredno i obojen, tekst u oblačićima je čitljivo napisan i slijedi redoslijed kojim likovi govore.	3	Strip je nacrtan djelomično uredno i obojen, tekst u oblačićima je djelomično čitljivo napisan i slijedi redoslijed kojim likovigovore.	2	Strip je na mjestima neuredan, nije obojan. Tekst u oblačićima je na mjestima nečitljiv i nejasan je redoslijed kojim likovi govore.	1
kompozicija	Strip slijedi kompoziciju priče.	3	Strip djelomično slijedi kompoziciju priče s manjim odstupanjima.	2	Strip odstupa od kompozicije priče.	1

